

De Nagasaki Vredesverklaring

Op 9 augustus 1945 werd er een atoombom afgeworpen op deze stad. Sinds die dag zijn er 80 jaren verstreken; wie had toen kunnen denken dat onze wereld er nu zo aan toe zou zijn?

Er moet onmiddellijk worden afgestapt van het idee dat "geweld moet worden beantwoord met geweld".

Deze vicieuze cirkel van confrontatie en verdeeldheid zorgt ervoor dat conflicten overal ter wereld escaleren. Als we zo doorgaan, stevenen we af op een kernoorlog. Deze bedreiging voor het voortbestaan van de mensheid is een acuut gevaar aan het worden voor iedereen op aarde.

In 1982 was wijlen Senji Yamaguchi de eerste overlevende van de atoombom of "*hibakusha*" die een toespraak hield voor de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. Hij beschreef de verwoesting van dat moment als volgt: "Overal om me heen waren mensen met uitpuilende ogen, mensen met splinters hout of glas die uit hun lichaam staken, een jonge moeder die hysterisch hilde terwijl ze een baby vasthield waarvan het hoofd half was afgerukt. Links en rechts, waar ik ook keek, lagen lijken als grind op de grond."

Aan het einde van zijn toespraak liet hij een foto van zijn eigen wonden zien en deed hij een krachtig beroep op de wereld: "Kijk goed naar mijn gezicht en armen. Wij mogen nooit toestaan dat ook maar één persoon ter aarde, of welk kind dan ook dat nog geboren moet worden, de dood en het lijden door kernwapens hoeft te ondergaan die wij, de *hibakusha*, hebben ervaren."

"Geen Hiroshima's meer. Geen Nagasaki's meer.

Geen oorlog meer. Geen *hibakusha* meer."

Deze kreet uit de grond van zijn hart vertolkt de gevoelens van de overlevenden van de atoombom, de "*hibakusha*".

De onwrikbare overtuiging van de *hibakusha*, die de wereld hebben weten te raken met de kracht van hun getuigenissen en hun daden, werd erkend toen de Nihon Hidankyo (de Japanse Confederatie van organisaties voor slachtoffers van atoom- en waterstofbommen) vorig jaar de Nobelprijs voor de Vrede kreeg. De Nihon Hidankyo werd opgericht in 1956. Ondanks de diepe lichamelijke en geestelijke littekens en de moeizame strijd tegen discriminatie en armoede stonden de *hibakusha* in Nagasaki op en verklaarden dat "we niet alleen onszelf willen redden, maar ook onze ervaringen willen gebruiken om de gehele mensheid van deze crisis te redden."

"De mensheid is in staat om van kernwapens af te komen." Veel burgers leefden mee met de *hibakusha*, die vol overtuiging hun stem bleven verheffen en deze innige hoop tot uitdrukking brachten. Dit kristalliseerde in Nagasaki uit tot het idee van de "wereldburger". Deze term belichaamt onze wens om de barrières van ras en nationaliteit te doorbreken en samen als inwoners van één grote gemeenschap genaamd Aarde een vreedzame toekomst op te bouwen. Dit perspectief van een "wereldburgerschap" kan de drijvende kracht worden die onze gefragmenteerde wereld weer samenbrengt.

Aan alle wereldburgers, aan iedereen die op de aarde leeft.

Ook al is een individuele mens maar klein en nietig, als we onze krachten bundelen, ontstaat er een grote macht die de poort naar de toekomst kan ontgrendelen. De *hibakusha* hebben dit met hun daden laten zien.

De eerste stap is om de ander te leren kennen. Door voortdurend met elkaar de dialoog aan te gaan en informatie uit te wisselen, leren we elkaar begrijpen en bouwen we stukje bij beetje vertrouwen op. Hier ligt een belangrijke rol voor ons als maatschappelijk middenveld.

Door middel van sport en kunst, die als universele talen kunnen worden beschouwd, en dankzij geavanceerde communicatiemiddelen, hebben we tegenwoordig steeds meer mogelijkheden om op wereldwijde schaal contact met elkaar te onderhouden.

In Nagasaki wordt momenteel de algemene vergadering van Burgemeesters voor vrede gehouden, een organisatie die wereldwijd nu ongeveer 8500 steden als lid telt. Deze gemeenten, precies de overheden die het dichtst bij hun burgers staan, versterken zo hun onderlinge banden en breiden de kring van solidariteit uit. Laten we als wereldburgers empathie en vertrouwen opbouwen en deze omzetten in een beweging voor vrede.

Aan de leiders van alle landen ter wereld, die stuk voor stuk ook wereldburger zijn.

Dit jaar vieren we ook de 80e verjaardag van de oprichting van de Verenigde Naties, die volgens hun handvest vastbesloten zijn om "komende geslachten te behoeden voor de gesel van de oorlog". Nu is de tijd aangebroken om terug te keren naar de idealen van het Handvest van de Verenigde Naties, die de basis vormen voor multilateralisme en de rechtsstaat.

De herzieningsconferentie van het Verdrag inzake de niet-verspreiding van kernwapens (NPV) die volgend jaar wordt gehouden, vormt een cruciaal moment dat bepalend kan zijn voor het lot van de mensheid. Om ervoor te zorgen dat Nagasaki de laatste stad is die door een atoombom zal zijn getroffen, is het essentieel om een concreet stappenplan te volgen om de afschaffing van kernwapens te verwezenlijken. Uitstel kan niet langer worden getolereerd.

Ik doe hierbij een beroep op de regering van Japan, het enige land dat ooit in oorlogstijd door atoombomben is getroffen.

Houd vast aan het vredesideaal van de Grondwet en de Drie non-nucleaire principes, en onderteken en ratificeer het Verdrag inzake het verbod op kernwapens zo spoedig mogelijk. Ik vraag u om leiderschap te tonen en door middel van initiatieven zoals het plan voor een kernwapenvrije zone in Noordoost-Azië een verschuiving in gang te zetten naar een veiligheidsbeleid dat niet rust op nucleaire afschrikking.

De *hibakusha*, van wie de gemiddelde leeftijd inmiddels boven de 86 ligt, hebben niet veel tijd meer. Ik dring daarom aan op verdere verbetering van de ondersteuning van de *hibakusha* en op zo snel mogelijke hulpverlening aan mensen die de atoombom hebben meegemaakt maar nog niet als *hibakusha* zijn erkend.

Ik betuig mijn oprechte medeleven met hen die door de atoombomben om het leven zijn gekomen en met alle oorlogsslachtoffers.

Ter gelegenheid van de 80-jarige herdenking van het atoombombardement is Nagasaki vastbesloten om de herinneringen aan de atoombom levend te houden. Deze vormen een gemeenschappelijk erfgoed van de mensheid dat over de hele wereld moet worden doorgegeven, niet alleen in ons eigen land, maar ook daarbuiten. Om Nagasaki voor altijd de laatste plaats te laten zijn die door een atoombom zal zijn getroffen, verklaar ik hierbij dat wij samen met alle wereldburgers onze krachten zullen bundelen om ons in te zetten voor de afschaffing van kernwapens en het realiseren van een duurzame wereldvrede.

Shiro SUZUKI,
Burgemeester van de stad Nagasaki
9 augustus 2025